

“ผมมักจะหาเวลาหลังเลิกเรียน 3-4 ชั่วโมง ในการหาสื่อต่าง ๆ ที่พยายามทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจให้ได้มากที่สุดในช่วงต้น เข้าใจง่ายที่สุดในช่วงสรุป และ พยายามทำเนื้อหาที่ยาก ๆ ให้เข้าใจง่ายที่สุดจนเมื่อปลายเทอมที่ผ่านไป เด็กคนเดิมได้กล่าวกับผมว่า เรียนแล้วเข้าใจง่ายขึ้นมากจนกลายเป็นว่า ชอบวิชาวิทยาศาสตร์ไปเลย”

กล่าวถึงคำว่า “แรงบันดาลใจ” ในความหมายของผมคือ “พลังในตนเอง แรงขับเคลื่อนที่ออกมาจากจิตใจได้สำนึก เป็นสิ่งที่ทำให้ทำในสิ่งที่พึงประสงค์ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ โดยที่ไม่อาศัยแรงจูงใจภายนอกมาเป็นเงื่อนไข” อย่างเช่น เงินหรือ ชื่อเสียง แต่เกิดจากเชื่อใจที่มาจากแก่นแท้ในจิตวิญญาณของตนเองเกิดจากการสำนึกที่กำหนดการกระทำออกมา ซึ่งแน่นอนว่าแรงบันดาลใจที่ดีจะต้องสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง ในจิตใจของตนเอง ซึ่งถ้าหากแรงบันดาลใจไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงแล้ว แรงนั้นจะคงอยู่ได้ไม่นานแล้วก็จะไม่มีความสุขทำได้นักในขณะที่ทำอยู่หรือเห็นผลลัพธ์จากมัน

แรงบันดาลใจของผมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท นั่นคือ 1) แรงบันดาลใจด้านบวก ยกตัวอย่างเช่น การที่มีฮีโร่ในดวงใจและเอาแบบอย่างจากเขา หรือ การที่พ่อกับแม่คนหนึ่งสามารถเปลี่ยนทัศนคติในการเรียน จากเด็กไม่ตั้งใจเรียน เป็นเด็กที่หันมาสนใจเรียนมากขึ้นส่งงานมากขึ้น จากการกระทำของเราเอง เป็นความสำเร็จที่พิสูจน์ว่าเรามีแรงกระตุ้นให้เรากำหนดเป้าหมายต่อไป ผมขอเรียกสิ่งเหล่านี้หรือที่คล้าย ๆ กันว่า แรงบันดาลใจในด้านบวก 2) แรงบันดาลใจด้านลบ เช่น คำพูดของนักเรียนที่ขัดกับเป้าหมายของเรา คำดูถูกหรือ สิ่งที่เราไปเห็นแล้วมันเย้ยไปหมด เราต้องทำให้มันดีขึ้นซึ่งแรงบันดาลใจด้านนี้จะพลังมากจากความรู้สึกของผม

ตลอดระยะเวลาการสอน 1 ปีที่ผ่านมาผมไม่สามารถระบุช่วงเวลาที่เป็นแรงบันดาลใจได้ แรงบันดาลใจมันไม่ได้มาโครมเดียวแบบคลื่นสึนามิที่พัดเข้าหาฝั่ง แต่แรงบันดาลใจ มันมาทีละนิด ๆ มันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทีละเล็กทีละน้อยของนักเรียนที่เริ่มสนใจในบทเรียนและตั้งใจเรียนมากขึ้น ครั้งหนึ่งเคยมีนักเรียนส่งข้อความมาหาผมในเฟซบุ๊คกลางดึก เพื่อปรึกษาเรื่องทางวิทยาศาสตร์ ที่เขาได้ค้นคว้ามา มันทำให้ผมแทบไม่เชื่อเลยว่าสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้คือเป็นแรงบันดาลใจให้ผมเป็นอย่างดี

เหตุการณ์อีกมากมายที่ทำให้ผมประทับใจและสามารถเป็นแรงบันดาลใจได้ ทำให้ผมยังสนุกกับการสอนพวกเขา แต่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทีละเล็ก ทีละน้อย ไม่ว่าจะเป็นการได้รับงานที่ทำส่ง จากนักเรียนที่ไม่เคยส่งงานเลย นักเรียนที่อ่านหนังสือได้บรรทัดแรกจากที่อ่านไม่ออก นักเรียนที่หาข้อมูลเรื่องวิทยาศาสตร์ มาให้อ่านก่อนนอน นักเรียนที่ขอร้องให้ผมตอบข้อความกับเขาเป็นภาษาอังกฤษ ฯลฯ แต่ถ้าจะให้ตอบคำถามว่า ช่วงเวลาใดที่เป็นแรงบันดาลใจมากที่สุด ก็คงจะเป็น...ช่วงเวลาที่ได้อ่านพวกเขา และเห็นพวกเขาพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

แต่ทั้งหมดมันขึ้นอยู่กับว่าคุณปรารถนาของแต่ละคน คืออะไร สำหรับผม หนึ่งในความปรารถนามันก็คือ การทำให้ตัวของเขาเองตระหนักถึงคุณค่าของการศึกษา และกล้าที่จะฟันฝ่าบางสิ่งบางอย่าง ยกกล่าวถึงแรงบันดาลใจในด้านบวกก่อน มีเด็กนักเรียนอยู่คนหนึ่ง เขาตั้งเป้าหมายของตัวเองไว้ว่า อยากจะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของ Teach for Thailand ในอีก 10 ปีข้างหน้า เขากล่าวกับผมเสมอว่า 10 ปีข้างหน้าต้องเป็นครูของ Teach for Thailand ให้ได้ ตั้งแต่ตอนนั้นผมสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงในตัวเขา ที่มีความสนใจในการเรียนมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้เขาสอบได้คะแนน ระดับหัวแถวในห้อง ผมไม่แน่ใจนักว่าความมุ่งมั่นของเขาจะติดตัวไปได้นานเท่าใด แต่ที่แน่ๆเขาเองก็ได้ สร้างแรงบันดาลใจให้กับผมในการเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นครูที่รับฟังพวกเขา และเป็นครูที่เปิดโอกาส พูดให้แก่นักเรียนต่อไป ผมรู้สึกดีใจเป็นอย่างยิ่ง ที่เห็นเขามีเป้าหมายอะไรบางอย่างในชีวิต

ส่วนแรงบันดาลใจที่มาจากทางด้านลบของผมก็คือ ในช่วงแรก ๆ ที่ผมเข้าไปสอน มีเด็กนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คนหนึ่ง เดินหน้าตาคร่ำครึมาหาผม แล้วเข้ามาพูดกับผมว่า “ครูสอนไม่รู้เรื่องค่ะ” ผมหน้าชาไปชั่วขณะหนึ่งแล้วจึงพยายามถามนักเรียนคนนั้นถึงวิธีการสอน โดยให้เขาพยายามสะท้อนความคิดเห็น (feedback) กลับมา ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา มันเหมือนคำพูดที่เป็นแรงบันดาลใจให้ผมต้องพยายามมากขึ้นกว่าเดิม ผมมักจะหาเวลาหลังเลิกเรียน 3-4 ชั่วโมง ในการหาสื่อต่าง ๆ ที่พยายามทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจให้ได้มากที่สุดในช่วงต้น เข้าใจง่ายที่สุดในช่วงสรุป และ พยายามทำเนื้อหาที่ยาก ๆ ให้เข้าใจง่ายที่สุด จนเมื่อปลายเทอมที่ผ่านไปเด็กคนเดิมได้กล่าวกับผมว่าเรียน แล้วเข้าใจง่ายขึ้นมากจนกลายเป็นว่าชอบวิชาวิทยาศาสตร์ไปเลย

ศรัณย์ เรืองเกตุ (ครูโอ)

วิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม